

Регионалните здравни инспекции, като териториален орган на Министерство на здравеопазването на територията на съответната област, имат основна роля по изпълнение и провеждане на държавната политика за защита здравето на гражданите, които са регламентирани със Закона за здравето.

Регионалните здравни инспекции изпълняват следните дейности:

- ✓ промоция на здравето и интегрирана профилактика на болестите;
- ✓ осъществяване на епидемиологични проучвания за динамиката на заболяемостта и смъртността от хронични незаразни болести и проучване на причинната им връзка с въздействието на факторите на средата и начина на живот;
- ✓ проучване разпространението на рисковите фактори, свързани с начина на живот, и разработване на мерки за ограничаването им;
- ✓ проучване и анализиране спазването на физиологичните норми за хранене и изискванията за организирано хранене на различни групи от населението и изготвяне на предложения за оптимизирането им;
- ✓ организиране и осъществяване на образователни дейности в областта на профилактиката на болестите и промоцията на здравето;
- ✓ осъществяване на епидемиологични проучвания на регистрираните случаи и взривове от заразни заболявания, определяне на източници, фактори и пътища на предаване, предписване на протиепидемични мерки за контрол;
- ✓ държавен здравен контрол по спазване на установените с нормативен акт здравни изисквания за обектите с обществено предназначение, продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на човека, факторите на жизнената среда, надзор на заразните болести;
- ✓ събиране, регистриране, обработване, съхраняване, анализ и предоставяне на здравна информация за нуждите на националната система за здравеопазване;
- ✓ мониторинг на факторите на жизнената среда и на дейностите със значение за здравето на населението, включително и извършване на анализ и оценка на резултатите, изготвяне на доклади и препоръки към местната власт, информиране на населението относно актуалната епидемична обстановка, възникнали взривове от заразни болести и предприети мерки за ограничаването, ликвидирането и недопускането им, чрез интернет страницата на РЗИ и други средства за предоставяне на информация;

- ✓ координация и изпълнение на национални и международни здравни програми и проекти;
- ✓ проверки по сигнали на граждани, свързани с опазването на общественото здраве;
- ✓ организиране и осъществяване на дейности, свързани с международни и национални дни, посветени на здравен проблем;
- ✓ разработване и осигуряване на разпространението на здравнообразователни, информационни и методични материали по актуални теми и активно взаимодействие със средствата за масова информация;
- ✓ участие в регионални междуведомствени комисии;
- ✓ подобряване на формите и начините за предоставяне на информация на обществеността и повишаване на информираността на населението;
- ✓ издаване на разрешения, удостоверения за регистрация, заключения, становища и сертификати;
- ✓ участие при разглеждането на документи по процедурите посочени в Закона за устройство на територията и Закона за опазване на околната среда и др., свързани с оценката на здравния риск за населението;
- ✓ организиране на защитата на населението от инциденти с химични, биологични и радиоактивни материали от случаен, естествен и умишлен характер.

В рамките на своите правомощия като органи на държавен здравен контрол Регионалните здравни инспекции осъществяват:

1. контрол по спазване и изпълнение на установените с нормативен акт здравни изисквания за обектите с обществено предназначение;
2. контрол по спазване и изпълнение на установените с нормативен акт здравни изисквания за продуктите и стоките със значение за здравето на човека;
3. контрол по спазване и изпълнение на установените с нормативен акт здравни изисквания за дейностите със значение за здравето на човека;
4. контрол по спазване и изпълнение на установените с нормативен акт здравни изисквания за факторите на жизнената среда;
5. надзор на заразните болести;
6. контрол по спазване на установените с нормативен акт забрани и ограничения за реклама и продажба на алкохолни напитки;

7. контрол по спазване на установените с нормативен акт забрани и ограничения за тютюнопушене.

В обхвата на контролната дейност на регионалните здравни инспекции са следните обекти с обществено предназначение:

а) водоизточници и минерални водоизточници, водоснабдителни обекти и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване;

б) плувни басейни, плажове и места за къпане;

в) места за настаняване - хотели, мотели, апартаментни туристически комплекси, вилни селища, туристически комплекси, вили, семейни хотели, хостели, пансиони, почивни станции, стаи за гости, апартаменти за гости, къщи за гости, бунгала, къмпинги, както и туристически хижи, туристически учебни центрове и туристически спални;

г) спортни обекти - стадиони, спортни зали, игрални площадки, фитнес центрове и зали;

д) театри, кинозалони, концертни зали, читалища, компютърни и интернет зали, игрални зали;

е) бръснарски, фризьорски и козметични салони, солариуми, ателиета за татуировки и поставяне на обици и други подобни изделия на различни части на тялото, балнеолечебни (медикъл спа) центрове, спа центрове, уелнес центрове и таласотерапевтични центрове, обществени бани, перални, сауни, обществени тоалетни;

ж) гробищни паркове;

з) обекти за производство и търговия на едро с лекарствени продукти и медицински изделия, аптеки, дрогерии и оптики;

и) обекти за производство, съхраняване и търговия с козметични продукти;

к) железопътни гари, летища, пристанища, автогари, метростанции;

л) обектите по чл. 26, ал. 1, т. 3 от този закон (здравни кабинети);

м) транспортни средства за обществен превоз - влакове, самолети, кораби, автобуси, трамваи, тролеи, метровлакове, транспортни средства със специално предназначение - санитарни автомобили за болни, лекарства и консумативи, автомобили за превоз на тленни останки;

н) обекти за производство на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води;

о) детски ясли и градини, училища и висши училища, ученически и студентски общежития, школи - музикални, езикови, спортни бази за детски и ученически отдих и туризъм и центрове за работа с деца;

п) лечебни и здравни заведения, здравни кабинети и обектите, в които се прилагат неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве;

с) обекти с източници на йонизиращи лъчения;

у) селскостопански аптеки;

ф) обекти с излъчващи съоръжения, които са част от електронна съобщителна мрежа, като: базови и радиорелейни станции, радио- и телевизионни предаватели и ретранслатори, радиолокаторни и навигационни станции и други.

Като орган на държавен здравен контрол в обхвата на проверките попадат и следните продукти и стоки със значение за здравето на човека:

а) бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води;

б) лекарствени продукти;

в) козметични продукти;

г) химични вещества и препарати;

д) дрехи втора употреба;

е) санитарно-хигиенни материали (дамски превръзки, тампони, бебешки еднократни пелени и еднократни пелени за възрастни, влажни кърпички за кожата);

ж) медицински изделия.

Регионалните здравни инспекции осъществяват контрол и на дейности със значение за здравето на човека“ каквито са:

а) устройство на урбанизираните територии;

б) проектиране, строителство, реконструкция, разширение, въвеждане в експлоатация на жилищни сгради и обекти с обществено предназначение;

в) поддържане чистотата на населените места от общините;

г) изпълнение на имунизационния календар на Република България;

д) недопускане и ограничаване на вътрешноболничните инфекции в лечебните заведения;

е) извършване на дезинфекция, дезинсекция и дератизация;

ж) изготвяне и спазване на седмичните учебни разписания;

з) спазване на физиологичните норми за организирано хранене на групи от населението;

и) дейността на службите по трудова медицина;

к) дейността с опасни отпадъци от лечебните и здравните заведения;

л) спазване на изискванията за осигуряване здравословно хранене на групи от населението;

м) дейността с азбест и/или азбестосъдържащи материали;

н) спазване на установените с нормативен акт забрани и ограничения за реклама и продажба на алкохолни напитки;

о) спазване на установените с нормативен акт забрани и ограничения за тютюнопушене.

В обхвата на мониторинга и контрола са и следните фактори на жизнената среда:

а) води, предназначени за питейно-битови нужди;

б) води, предназначени за къпане;

в) минерални води, предназначени за пиене или за използване за профилактични, лечебни или за хигиенни нужди;

г) шум и вибрации в жилищни, обществени сгради и урбанизирани територии;

д) йонизиращи лъчения в жилищните, производствените и обществените сгради;

е) нейонизиращи лъчения в жилищните, производствените, обществените сгради и урбанизираните територии;

ж) химични фактори и биологични агенти в обектите с обществено предназначение;

з) курортни ресурси;

и) въздух.

Относно спазването на изискванията за защита на лицата от въздействието на йонизиращи лъчения, държавен здравен контрол се осъществява от Националния център по радиобиология и радиационна защита, както и от следните регионални здравни инспекции със съответното териториално разпределение:

- 1. РЗИ – Бургас – на територията на областите Бургас, Сливен и Ямбол;*
- 2. РЗИ – Варна – на територията на областите Варна, Шумен и Добрич;*
- 3. РЗИ – Враца – на територията на областите Враца, Видин, Монтана, Плевен и Ловеч;*
- 4. РЗИ – Пловдив – на територията на областите Пловдив, Пазарджик, Стара Загора, Кърджали, Смолян и Хасково;*
- 5. РЗИ – Русе – на територията на областите Русе, Разград, Силистра, Търговище, Велико Търново и Габрово.*